

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет природничих наук

Кафедра біології та екології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВК 72 Екологічне підприємництво

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Екологія»

Спеціальність 101 Екологія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №6 від "26" січня 2024 р

м. Івано-Франківськ – 2024

Силабус – це документ, в якому роз’яснюється взаємна відповідальність викладача і студента. В ньому представляються процедури, політики, зміст курсу, а також календар його виконання. В силабусі мають бути озвучені вимірювані цілі, які викладач ставить перед своєю дисципліною.

Студент має зрозуміти, чого він/вона зможе навчитися, чим саме може бути корисним цей курс. Силабус окреслює концептуальний перехід від «здобування знань» і «одержання практичних навичок» до компетентностей, що їх може засвоїти студент, вивчаючи цей курс. Силабус включає в себе анотацію курсу, мету (компетентності), перелік тем, матеріали для читання, правила стосовно зарахування пропущених занять. На відміну від робочого тематичного плану і навчально-методичного комплексу дисципліни, силабус створюється для студента.

Форма силабусу розглянута на засіданні НМР університету
Протокол № ____ від «__» _____ 2024 р.

Форма силабусу Затверджена Вченою радою університету
Протокол № ____ від «__» _____ 2024 р.

Розробники силабусу: Мельниченко Г.М. – викладач кафедри біології та екології

Зміст

1. Загальна інформація.....	4
2. Опис дисципліни.....	4
3. Структура курсу.....	7
4. Система оцінювання курсу (зразок).....	8
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу.....	9
6. Ресурсне забезпечення.....	9
7. Контактна інформація.....	13
8. Політика навчальної дисципліни.....	13

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Екологічне підприємництво
Освітня програма	Екологія
Спеціалізація (за наявності)	–
Спеціальність	101 Екологія
Галузь знань	10 Природничі науки
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Вибіркова
Курс / семестр	3/5
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 30 год. Практичні заняття – 30 год. Самостійна робота – 1200 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/developer/course/view/2923

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета. Метою вивчення дисципліни є формування фундаментальних систематизованих знань, які повинні стати базою для створення екологічного безпечного виробництва з урахуванням ринкових механізмів. Метою також є формування теоретичних уявлень та знань майбутніх спеціалістів-екологів в галузі екологізації підприємницької діяльності; розвиток соціо-економіко-екологічного мислення для побудови екологічно безпечної територіальної організації життя. Предметом вивчення дисципліни є виробничі відносини між різними суб'єктами підприємницької діяльності з одного боку, та підприємцями і найманими працівниками з іншого в сучасних умовах ринкової економіки.

Результати навчання, які студент повинен набути після вивчення курсу:

На основі вивчення курсу студент повинен **знати:**

- основні поняття і закони економічної теорії;
- основні концепції екології та наслідки впливу діяльності людини на довкілля;
- структуру та зміст природоохоронного законодавства;
- основи взаємодії промислових підприємств із навколишнім середовищем;
- методи і засоби охорони та раціонального використання ресурсів;
- основні підходи до контролю та стимулювання розвитку екологічного підприємництва в Україні.

вміти:

- організувати виробництво на основі критерію еколого-

економічної ефективності;

- досліджувати ринок екологічно чистих товарів і послуг;
- прогнозувати життєвий цикл та визначити позиції екологічно чистого товару на ринку;
- будувати систему менеджменту довкілля та інтегрувати її в існуючі системи менеджменту на підприємстві.

Компетентності

ЗК07. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.

СК18. Здатність до оцінки впливу процесів техногенезу на стан навколишнього середовища та виявлення екологічних ризиків, пов'язаних з виробничою діяльністю.

СК22. Здатність до участі в розробці системи управління та поводження з відходами виробництва та споживання.

СК25. Здатність до опанування міжнародного та вітчизняного досвіду вирішення регіональних та транскордонних екологічних проблем.

Програмні результати навчання

ПР11. Уміти прогнозувати вплив технологічних процесів та виробництв на навколишнє середовище.

ПР15. Уміти пояснювати соціальні, економічні та політичні наслідки впровадження екологічних проектів.

ПР17. Усвідомлювати відповідальність за ефективність та наслідки реалізації комплексних природоохоронних заходів.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
1.	Тема 1. Вступ. Сутність і зміст підприємництва.	Товарне виробництво – основа виникнення підприємництва. Економічна свобода як основна умова розвитку підприємництва. Найважливіші елементи підприємницької діяльності з врахуванням екологізації. джерела підприємницької ідеї. Структура статуту та засновницького договору. Механізм формування статутного фонду. Основні умови формування екологічного підприємництва. Зміст законів попиту та	Творче завдання (есе), спеціальна дискусія

		<p>пропозиції. Еластичність попиту та пропозиції. Сутність конкуренції, форми та методи конкурентної боротьби. Основні типи та форми власності.</p>	
2.	<p>Тема 2. Концепція природокористування як сфери ринкових відносин.</p>	<p>Основи формування і функціонування ринкових механізмів природокористування. Планування і прогнозування використання природних ресурсів. Природоохоронні й ресурсозберігаючі технології та обладнання. Правові основи підприємницької діяльності в Україні. Механізм державного регулювання підприємницької діяльності.</p>	<p>Творче завдання (есе), спеціальна дискусія, тестові завдання</p>
3.	<p>Тема 3. Типи, види і форми природокористування .</p>	<p>Ліцензування природокористування. Лімітування природокористування. Договірні форми природокористування.ОВД. Суть економічного механізму охорони навколишнього природного середовища. Природні кадастри.</p>	<p>Творче завдання (презентація), спеціальна дискусія.</p>
4.	<p>Тема 4. Екологічне підприємництво.</p>	<p>Сутність та головні риси екологічного підприємництва. Види екологічного підприємництва. Екологічно чисте виробництво в системі екологічного підприємництва</p>	<p>Спеціальна дискусія</p>
5.	<p>Тема 5. Основні елементи економічного механізму</p>	<p>Джерела фінансування охорони навколишнього природного середовища. Плата</p>	<p>Тестові завдання</p>

	регулювання природокористування .	за природні ресурси та забруднення навколишнього природного середовища. Фонди охорони навколишнього природного середовища. Методики визначення екологічного збитку від забруднення навколишнього природного середовища. Розрахунок економічного ефекту природоохоронних заходів.	
6.	Тема 6. Інвестиційна діяльність та охорона довкілля: визначення та поняття.	Державне регулювання інвестиційної діяльності. Управління інвестиційною діяльністю. Інвестиційне проектування: економічне обґрунтування проекту (бізнесплан). Визначення ефективності інвестиційного проекту. Інвестиції у природоохоронні заходи. Поняття ринку екологічних товарів та послуг. Поняття інфраструктури сучасного ринку екологічних товарів.	Спеціальна дискусія
7.	Тема 7. Договірні взаємовідносини в бізнесі.	Поняття і форми міжнародного бізнесу. Спільні підприємства. Регулювання міжнародної підприємницької діяльності. Застосування природоохоронного законодавства при ліцензуванні підприємницької діяльності з врахуванням екологічних вимог. Санкції за порушення екологічного законодавства в процесі підприємницької діяльності. Адміністративно-правові охоронні заходи у сфері екологічного підприємництва	Спеціальна дискусія

	України. Види адміністративноправових режимів захисту підприємництва	
--	--	--

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	–
Практичні заняття	35
Самостійна робота	10
Індивідуальне завдання	5
Підсумкова залікова робота	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17		
Лекції																			–
Практичні заняття		5		5		5		5		5		5		5					35
Самостійна робота														10					10
Індивідуальні завдання				10		10		10											30
Підсумкова залікова робота																	25		25
Всього за тиждень		5		10		10		15		5		5		15			25		100

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійні презентації (лептоп, проєктор), використання системи дистанційної освіти для проведення тестування.
-----------------------------------	---

Література

1. Гречко Т.К. Лісовський С.А., Романюк С.А. Публічне управління в забезпеченні сталого (збалансованого) розвитку. Навчальний посібник. Херсон: Грін Д.С., 2015. 264 с.

2. Економіка довкілля і природних ресурсів: монографія / Ю.В. Дзядикевич та ін. Тернопіль: Астон, 2016. 392 с.
3. Жарова Л.В. Какутич Є.Ю., Хлобистов Є.В. Екологічне підприємництво та екологізація підприємництва: теорія, організація, управління: монографія. [за ред. акад. Б.М. Данилишина]. Суми: ТОВ "ВТД "Університетська книга", 2015. 240 с.
4. Марова С.Ф., Солоха Д.В., Погребняк Л.О., Белякова О.В., Морева В.В., Турбіна О.І. Інституціональні основи ефективного реформування системи природокористування в умовах реалізації концепції сталого розвитку в Україні. Монографія. – ТОВ «ППНС», 2019. – 304 с.
5. Солоха Д.В. Концепти інноваційного розвитку підприємництва/ Національний університет «Києво-Могилянська академія». – Київ, 2018. – 263 с.
6. Мельник Л. Г. «Зелена» економіка (досвід ЄС і практика України у світлі III і IV промислових революцій): Підручник. Суми: ВТД «Університетська книга», 2018.
7. Лісова Н.О. Екологічний бізнес. Навчально-методичний посібник. Тернопіль: Вектор, 2017. – 72 с.
8. Кравченко М. С. Екологічне підприємництво в Україні: сутність, поняття, сучасний розвиток і перспективи цього виду діяльності в країні. Теоретичні та практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. 2017. Вип. 16. С. 362-369.
9. Звіт про стратегічну екологічну оцінку Програми економічного і соціального розвитку Івано-Франківської міської територіальної громади на 2021-2023 рр. / Миленька М.М., Мельниченко Г.М., Різничук Н.І., Клід В.В. Режим доступу: https://www.mvk.if.ua/uploads/files/54608_8.pdf

7. Контактна інформація

Кафедра	Назва, адреса, кабінет, телефон, сайт, електронна адреса
Викладач (і) Гостьові лектори	Галина Мельниченко, к.б.н., викладач
Контактна інформація викладача	Галина Мельниченко halyna.melnichenko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність	- Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату
--------------------------	---

(відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагиату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”»

https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf.

- У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагиат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.
- В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника»
- <https://pnu.edu.ua/wpcontent/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf>

Політика щодо перекладання змістових модулів та оскарження оцінювання

- Ліквідація академічної заборгованості, перекладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)»

<https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-TaProvedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-UniversytetuIm.-Vasylia-Stefanyka.pdf>

Участь в опитуванні (анкетуванні)

- По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в

	узагальненому вигляді. Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.
Пропуск и занять (відпрацювання)	Студенти зобов'язані відвідувати заняття, незалежно у якій формі вони проводяться (авдиторно, дистанційно, індивідуальний графік навчання). Систематичні пропуски занять, без поважних на те причин, є підставою для недопущення окремих студентів до складання семестрового контролю. Відпрацювання пропусків без поважних причин дозволяється лише за заявою на ім'я декана і набуття чинності відповідного розпорядження. Пропуски занять за поважних причин, підтверджених документально, відпрацьовуються без попередніх узгоджень.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Завдання, які студент виконав пізніше зазначених кінцевих термінів не приймаються і повинні бути відпрацьовані індивідуально. Винятком із цього правила є наявність поважної причини з її документальним підтвердженням.
Невідповідна поведінка під час заняття	Студенти, чия поведінка впродовж одного чи кількох занять не відповідає загальним нормам, встановленим Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, можуть бути тимчасово відсторонені від заняття з подальшим індивідуальним відпрацюванням у позаурочний час.
Додаткові бали	-
Неформальна освіта	Можливість зарахування. Рекомендовані платформи.

Викладач
Мельниченко Г.М., к.б.н., викл.

